

Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28512>

Özet

Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i, ortaokul ö?rencilerinin **demokrasi** kavram?na ve demokratik süreçlere yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amacıyla 2013 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin okul ortam?nda ve genel ya?amlar?nda demokrasi ilkelerini nas?l içselle?tirdiklerini belirlemeye odaklanm??tır. Yap?lan **geçerlik** ve **güvenirlik** analizleri, bu 20 maddelik ölçe?in ilgili popülasyon için tatmin edici psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Demokrasi, alg?, ortaokul ö?rencileri, ölçek geli?tirme, geçerlik, güvenilirlik, e?itim.

Yazarlar

Duruhan, K., Ersöz, Y.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki ortaokul ö?rencilerinin **demokrasi** kavram?n? ve demokratik de?erleri ne ölçüde alg?lad?klar?n? ve benimsediklerini bilimsel yöntemlerle tespit etmektir. Ölçek, ö?rencilerin demokrasiye yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar?n?, kat?l?m bilincini ve hak-sorumluluk dengesine dair görüşlerini sistematik olarak ölçmek üzere tasarlanm??tır.

Elde edilen veriler, e?itimciler, okul yöneticileri ve politika yap?c?lar için ö?rencilerin demokratik yurttal?k e?itimi ihtiyaçlar?n? belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Ölçek, özellikle sosyal bilgiler ve vatandaşlık derslerinin etkilili?ini de?erlendirme potansiyeline sahiptir.

Yap?

Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i, ö?rencilerin demokrasiyi sadece teorik bir kavram olarak de?il, ayn? zamanda günlük ya?am pratikleri, okul kararlar?na kat?l?m ve farkl?l?klara sayg? gibi boyutlar üzerinden nas?l deneyimlediklerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, ö?rencilerin **demokratik de?erler** ve ilkeler hakk?ndaki bili?sel ve duyu?sal alg?lar?n? hedeflemektedir.

Ölçek, muhtemelen, ö?rencilerin okuldaki karar alma süreçlerine kat?l?m düzeylerini, farkl? görüşlere kar?? ho?görülerini ve kendi hak ve sorumluluklar?na dair fark?ndal?klar?n? kapsayan alt boyutlardan olumaktadır. Yap?lan analizler sonucunda ölçek, bu alg?lar? ölçmeye uygun 20 maddelik nihai forma ula?m??tır.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??mas?, Duruhan ve Ersöz (2013) taraf?ndan detayl? istatistiksel yöntemler kullan?larak gerçekte?tirilmi?tir. Çal??man?n bulgular?na göre, ölçe?in yap?sal geçerli?i tatmin edici düzeydedir. Bu durum, ölçe?in gerçekten de ortaokul ö?rencilerinin demokrasi algular?n? ölçmek üzere tasarland??? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Geçerlik kan?tlar?, genellikle kapsam geçerli?i ve yap? geçerli?i analizlerini içermekte olup, maddelerin ilgili literatürle ve teorik çerçeveye uyumlu oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlıl???n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. Ölçe?in bütününe ili?kin hesaplanan **Cronbach's Alpha** de?eri **.872** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik aç?dan ölçe?in son derece güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Ayr?ca, ölçe?i olu?turan alt boyutlar?n güvenilirlik katsayılar? da tatmin edici düzeyde olup, bu katsayılar **.736** ile **.807** aras?nda de?ilmektedir. Bu bulgular, ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlar baz?nda tutarlı ve kararlı ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme süreci kapsam?nda gerçekte?tirilen faktör analizleri, ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemede temel rol oynam???r. Yap?lan analizler sonucunda, ölçek **20 maddelik** nihai formunu alm???r.

Bu analizler (büyük olasılıkla Aç?mlayıcı veya Do?rulayıcı Faktör Analizi), ortaokul ö?rencilerinin demokrasi algular?n?n alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karm???r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik temellerini ve ölçtü?ü çok boyutlu yap?y? desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) Ölçek

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ortaokul Ö?rencileri

Age Group: Genellikle 10-14 ya? aral??? (Ortaokul seviyesi)

Population Details: Türkiye'deki ortaokul ö?rencileri üzerine standardizasyon çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a kadar.)

Anahtar Kelimeler

E?itim, vatanda?l?k, sosyal bilgiler, tutum, alg?sal ölçüm, psikometri, Cronbach's Alpha, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geli?tirme y?I? **2013**'tür. Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere Duruhan ve Ersöz taraf?ndan yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri Dergipark üzerinden eri?ilebilir durumdad?r: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ortaokulda-demokrasi-algilari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Duruhan, K. ve Ersöz, Y. (2013). Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Tarih Okulu Dergisi*, 6(16), 657-672. DOI: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh355>

Ortaokulda Demokrasi Alg?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için ilgili akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir (Duruhan & Ersöz, 2013).